



VOCABULARY GAMES

SLOVNÍ HRÁTKY

LISTENING AND SPEAKING



ÚVOD

Soubor *Vocabulary games – listening and speaking* obsahuje nejrůznější druhy aktivit, vhodné pro seznamování s novou slovní zásobou, jejím procvičováním a také propojováním s frázemi, jazykovými nebo gramatickými jevy. A jak název napovídá, jedná se o aktivity bez čtení a psaní, zaměřené na poslech a mluvení. Aktivity jsou často velmi jednoduché, což umožní dětem, plně se soustředit na jazyk a nepřemýšlet zbytečně nad tím, co vlastně mají udělat. Jsou založené na zvědavosti dětí, na jejich soutěživosti, přičemž angličtina je pro ně v danou chvíli druhořadá. Děti chtějí uhodnout, najít, zjistit, jsou aktivní, plně ponořené do akce a jazyk je "pouze dorozumívací prostředek".

Slovní zásoba je základem výuky každého jazyka a tento soubor nabízí zábavné a zajímavé způsoby, jak se slovní zásobou pracovat a rozvíjet ji, aby se pro děti nestala pouze nudnou rutinou. Všechny aktivity podporují tvorbu anglicky mluvícího prostředí během výuky a aktivní přístup dětí, jako například propojením s pohybem, zapojováním více smyslů nebo využitím písniček a říkanek. Nenajdete zde překládání a jiné propojování s rodným jazykem. Naopak děti "nutíme" přemýšlet v anglickém jazyce, domýšlet si a zkusit tipovat, co který výraz znamená.

I když je jasné, že výuka slovní zásoby má určitou posloupnost, stává se, že se jednotlivé fáze přeskakují nebo zaměňují. Proto je tato publikace rozdělena na čtyři na sebe navazující kategorie, které usnadní výběr vhodné aktivity pro každou fázi výuky.



INTRODUCTION

První část, *Introduction*, se zabývá možnostmi, jak děti seznámit s novými slovíčky pokaždé jiným, hravým způsobem, a to tak, aby nejen zvládly pochopit jejich význam bez použití rodného jazyka, ale aby si také dokázali zafixovat správnou výslovnost.

Využíváme k tomu nejen klasické obrázky (flash cards), ale především reálné předměty nebo fotografie, které jsou pro děti velmi vhodné. Děti totiž přesně vědí, o čem mluvíme. Nemusejí přemýšlet nad tím, co přesně je na obrázku, ale mohou se plně soustředit na to, co slyší.

PASSIVE KNOWLEDGE

Druhá část, *Passive knowledge*, pracuje s nejobsáhlejší částí dětské znalosti. Vždyť osmdesát procent znalostí je právě znalost pasivní. Jedná se o moment, kdy děti slovíčko rozpoznají a tak mohou obrázek ukázat, přinést, vybarvit, ale sami si jeho název ještě nevybaví. Opakovaný poslech nových slov nejen fixuje správnou výslovnost, ale pomáhá se zapamatováním

Tato fáze je pro každé dítě jinak dlouhá a zvláště u slabších dětí, dětí v inkluzi nebo s poruchami učení můžeme aktivity z této fáze využívat jako ověření porozumění a je vhodná i pro jejich testování. Větší úspěšnost přinese těmto dětem povzbuzení a motivaci do další práce.

ACTIVE KNOWLEDGE

Ve třetí části, *Active knowledge*, se role obrací. Učitel ukáže na předmět, naznačí pohybem a dítě zvládne daný předmět anglicky pojmenovat.

Po delší pauze padají slovíčka zpět do fáze pasivní. Stává se to nám všem, když si po určité době, kdy jsme slovo nepoužívali, ani ho neslyšeli, na něj nemůžeme vzpomenout. A v momentě, kdy ho uslyšíme, přesně víme, že je to ono. Tuto část je třeba pravidelně upevňovat a obnovovat a k probrané látce se pravidelně vracet.

COMMUNICATION

Poslední, čtvrtá část, *Communication*, propojuje nabyté znalosti s vhodnými frázemi, jazykovými nebo gramatickými jevy. Tato část je v podstatě nejdůležitější, protože ze slovní zásoby vytváří komunikační prostředek. Bez propojení slovní zásoby s aktivní komunikací, se slovní zásoba stává pouhou zásobárnou slov, kterou děti nejsou schopné používat v kontextu. Naopak při komunikaci přirozeně propojujeme slovní zásobu s gramatickými jevy, časy a upevňujeme u dětí celé fráze. Tento způsob je daleko efektivnější než drilování a mechanický rozbor jednotlivých jazykových jevů.

INTRODUCING VOCABULARY

1. WHAT'S IN THE BOX?

Univerzální aktivita vhodná pro širokou škálu slovní zásoby.

Do krabice dáme 5 předmětů, se kterými chceme děti seznámit. Pojmenujeme krabici: **This is a box. Listen!** Zachrastíme krabicí a namotivujeme děti, aby chtěly vědět, co v ní je: **What's in the box? Would you like to know what's in the box? Say – Monika, what's in the box?** Když děti otázku zopakují, vytáhneme z krabice jeden předmět a pojmenujeme ho: **This is a towel. Towel!** Děti zopakují název. Ručník položíme někam, aby na něj všechny děti viděly (lavice, koberec). Znovu zachrastíme krabicí a počkáme, až se děti společně zeptají: **Monika, what's in the box?** Vše opakujeme. Vždy vyndáme pouze jeden předmět, pojmenujeme ho a položíme do řady vedle dalších. Než zachrastíme krabicí, tak vždy ukážeme postupně na všechny předměty v řadě a společně je všechny pojmenujeme. Pokud máme slabší skupinku dětí, pojmenujeme vždy řadu dvakrát po sobě: **towel, chalk, magnet, towel, chalk, magnet.** Když máme všechny předměty vystavené a pojmenované, schováme jeden do krabice. Opět ale pojmenujeme celou řadu, prstem ukazujeme na všechny předměty včetně prázdného místa po odebraném předmětu. Pokaždé odebereme jeden předmět, až před námi neleží nic, ale my ukazujeme na prázdná místa a děti pojmenovávají 5 předmětů, které tam ležely: **towel, chalk, magnet, soap, marker, towel, chalk, magnet, soap, marker.** Poté nabídneme 5 dětem, aby si vybraly každé jeden předmět z krabice: **Pick one item. Place it where I point.** Znovu začneme ukazovat na prázdná místa a s dětmi znovu pojmenováváme řadu předmětů a to tak dlouho, dokud děti postupně nepoloží svůj předmět na správné místo. Poté vybereme děti, které vždy daný předmět uloží zpět do krabice: **Tom, take the magnet and put it in the box.**

Je dobré vybírat předměty jednoho tématu. V uvedeném příkladě jsou vybrány předměty ze třídy, se kterými se děti seznámí na začátku školního roku a používáním v průběhu roku se je postupně naučí. V tomto příkladě by tedy děti na konci neuklidily předměty zpět do krabice, ale daly by je na své místo ve třídě: **Put the magnet away. Do you know where we keep magnets?**

U starších dětí můžeme aktivitu ztížit například na 10 předmětů. V tom případě namícháme předměty známe a neznámé. Jedná se pak spíše o legaci, kdy se děti hecují, jestli to zvládnou.

Aktivitu v průběhu roku obměňujeme dle probíraného tématu. Vždy, kdy to jde, použijeme opravdické předměty (sportovní taška plná sportovního náčiní). Popřípadě použijeme hračky, které jsou zmenšeninou reálných věcí (kuchyňka s kuchyňskými spotřebiči a náčiním):

What's in the school bag? (School items)

What's in the pencil case? (Stationery)

What's in the suitcase/backpack? (Clothing)

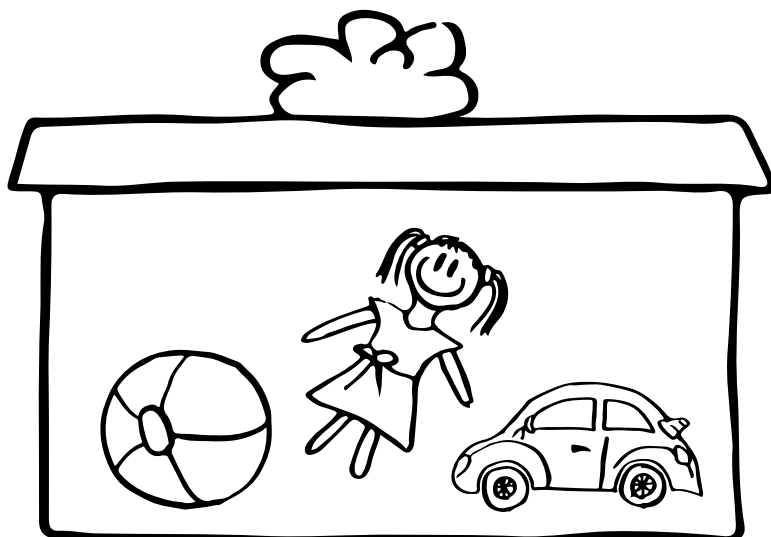
What's in the picnic basket/shopping trolley/shopping bag? (Food, drinks)

What's in the sports bag? (Sports equipment)

What's in the house? (Furniture, daily objects)

What's in the farm? (Farm animals)

Pokud tuto aktivitu během roku několikrát zopakujeme (s různými předměty), děti se nenásilně naučí předložku **in**, vazbu **in the** a otázku **What's in the ... ?**



PRACTISING PASSIVE KNOWLEDGE

11. HIDE AND SEEK

Tato aktivita se hraje pouze s obrázky nebo fotografiemi.

Sami nebo společně s dětmi pojmenujeme obrázky. Každý pojmenovaný obrázek vždy položíme na koberec nebo na lavici. Když jsou všechny obrázky pojmenované, necháme děti chvílku, aby si je prohlédly, a poté je všechny obrátíme obrázkem dolů. Vyzveme děti, aby si zkusily vzpomenout, kde je který obrázek: **Where is the T-shirt?** Děti ukazují na obrázky. Motivujeme je, aby u toho říkaly: **Here!** Nebo **Here is the T-shirt!** Můžeme děti zkoušet: **Are you sure? Is it really here? Is this the T-shirt?** Obrázek otočíme. Pokud je správný, řekneme: **It is the T-shirt! Well done!** A společně s dětmi opět pojmenujeme obrázek: **(A) T-shirt.** Necháme ho obrácený nebo ho odsuneme pryč. Pokud je to obrázek nesprávný, pojmenujeme, co na něm je: **Oh! This is not the T-shirt! This is a dress! Let's turn it back and find the T-shirt.** Obrátíme obrázek zpět a hledáme dál.

Nevadí, když obrázky na zadní straně prosvítají. Jde o to, aby děti co nejvíce slyšely probíraná slova a samy je po nás opakovaly.

